

V I E N Y B Ė

74 M. 35 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. RUGSĖJO (SEPTEMBER) 2 D.

TEL. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Šiame numeryje skaitytojai ras įdomių nuotraukų iš Lietuvos pasiuntinybės Washingtone:

Tai atstovas Juozas Kajeckas su šeima ir — pirmąkart Amerikos lietuvių spaudoje — dr. Stasys Bačkis, neseniai iš Paryžiaus atvykęs pasiuntinybės patarėjas.

Beje, komunistinė lietuvių spauda (Laisvė ir Vilnis) neretai pasišaipo iš nepriklausomos Lietuvos valstybės atstovų Amerikoje. Kitais žodžiais, jie nepripažįsta jų...

Bet taip nebuvo seniau, ypač anomis "Vilniaus pervedimo" dienomis, kai, pavyzdžiui, tokia Laisvė pagarbiai dėdavo Lietuvos pasiuntinio (P. Žadeikio) visai lietuvių spaudai siunčiamus pranešimus, cituodavo generalinio konsulo Jono Budrio ir konsulo dr. Petro Daužvardžio pareiškimus.

Tiesa, tai buvo prieš dvidešimt vienerius metus, kai mūsų komunistai dar giedodavo "Lietuva, tėvynė mūsų," kai jie minėdavo Vasario 16 sukaktį...

Šiandien jie saiposi... Bet jie saiposi patys iš savęs. Garbindami Lietuvos okupantą, jie save paverčia politinėmis dulkėmis po Chruščiovo padu.

Kai dėl pasiuntinybės, tai jos rūmai Washingtone tebėra okupanto batų nepaliestas nepriklausomos Lietuvos valstybės kampelis...

★

Bronys Raila, užsigulęs vieną iš keturių Europos Lietuvis puslapių, parašė straipsnį, kurį pavadino "akimirksnių kronikomis." Bet, iš tikrųjų, tai nei akimirksniai, nei kronikos, o tik, kaip paprastai, labai ilgas ir chroniškai nuobodus pamokslas.

Na, ir ko jįs, tame savo žodžių ir sakinių mutinyje, nepagarbino? Pradedant Eisenhoweriu ir baigiant Sidzikausku — skraidančiu "per Atlantą vaduoti pavergtos Europos," neklaidingam tautos bežmėniui beveik visi yra nusidėję.

Bet, kaip ta rusiška patarlė sako, "kiekvienam gudruoliui užtenka paprastumo." P. Budginas, kitame to paties Europos Lietuvis numeryje, tą Railos demagogiją pasveria mažuoju piršteliu:

"Tegu Raila duoda receptą, kaip išvaduoti Lietuvą, mes jį aukščiau apipilsime."

Iš tikrųjų, anot Budgino, "gaila, kad Europos Lietuvis neišsiverčia be demagoginių straipsnių."

Bet, iš kitos pusės, argi verta dėl to su Raila eiti į lankas? Nebet tik tuo atveju, jeigu žmogus neturėtų ką veikti.

★

Kad dabartiniai santykiai tarp Maskvos ir Pekino nėra sklandūs, tai rodo keletas faktų.

Pirmiausia Maskva baigia atsaukti savo technikus, kurių Kinijoje iki šiol buvo ne šimtai, bet tūkstančiai.

Tai viena. Antra, Maskvos spauda jau kuris laikas pravardžiuoja "dogmatistais," "kairiaisiais" ir "sektantais".

Kam visa tai takoma, galima suprasti iš komunistinės Kinijos spaudos, kuri taip pat nieko neįvardindama, leidžia į apyvertą tokius sakinius, kaip "žmonės, kurie pasitiki kapitalistais" ir t. t.

Iš tikrųjų, kaip grįžusieji iš komunistinės Kinijos pasakoja, kinai visus Sovietų Sąjungos biurokratus laiko "tokiais pat kapitalistais"...

Mat, kai kinai tebeskursta "liaudies komunose," tai maskviečiai jau gyvena užmiesčio dačose ir važinėja automobiliais...

O tuo tarpu kinai veisiasi, ir po kokių dvidešimt metų jų bus... tūkstantis milijonų.

Prie Lietuvos pasiuntinybės rūmų Washingtone. Nuotraukoje: Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas su žmona ir sūnum ir neseniai iš Paryžiaus atvykęs naujasis pasiuntinybės patarėjas dr. Stasys Bačkis su žmona. Iš kairės į dešinę: Gabrielis Kajeckas, dr. St. Bačkis, O. Kajeckienė, O. Bačkienė, Juozas Kajeckas. Šia proga pažymėtina, kad dr. St. Bačkis, buvęs Lietuvos atstovas Paryžiuje, Vienybės fotoreporterio dėka, pirmą kartą supažindinimas su Amerikos lietuvių visuomene. Dr. St. Bačkis, gimęs 1906 m. vasario 10 d., baigęs aukštuosius mokslus ir gavęs teisių daktaro laipsnį Paryžiaus universitete, Lietuvos diplomatinėje tarnyboje yra nuo 1930 m. lapkričio 1 d. Kurį laiką buvo Lietuvos užsienio reikalų ministerijos politikos departamento sekretorius, vėliau pasiuntinybės Paryžiuje sekretorius ir patarėjas. Be to, aktyvus visuomenės veikėjas ir spaudos bendradarbis.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Okupuotoje Lietuvoje

"Tie, kur grįžo iš Argentinos... mūsų galva į sieną..."

Nors paskutiniuoju metu iš Lietuvos (įskaitant ir repatriuojančius vokiečius) atvyko keli šimtai žmonių tačiau ju pasakojimai gana šykščiai papildė jau turimas žinias apie dabartinį Lietuvos gyvenimą. Tai dėlto, kad atvykusių tarpe yra palyginti labai mažai pastabų bei sumanų žmonių, galinčių tiksliai perduoti savo išpūdžius, o be to gyvenimas sovietinėje santvarkoje įpratinio taip laikyti liežuvi už dantu, kad ir dabar, tai

Jei tik galėtų, jūra bristų atgal. Amerikiečių ekskursijai lankantis buvo sumažintos geležinkelio bufeto kainos! Jei nori geriau gyventi, turi vogti. Vien praeitą žiemą Kaune buvo suimta 16 inžinierių. Ir pakenčiamai valgyti ir apsirengti kartu negali. Neužtenka pinigų.

santvarkai žymiai sušvelnėjus, nepakenkus paliktiems artimiesiems. Vienas, pavyzdžiui, vos prieš mėnesį atvykęs iš Lietuvos į Vakarų štai ką rašo:

... "nesu bailys, kad bijočiau jums apie Lietuvą parašyti. Esu gimęs Suvalkių krašte 1903 metais, tėvui mirus 1919 m. pradėjau pats

ūkininkauti, beveik dešimt metų priklausiau Sausių Sąjungai... 1945 metais buvau išvežtas į Sibirą, kur išbuvau apie 5 metus. Grįžęs apsigyvenau Kaune, kur beveik pusantro metų turėjau laukti, kad gavus pasą ir tą turėdavau kas tris mėnesius keisti ir pasirodyti milicijai, kad neužsiimu

priešvalstybine veikla. Galėjau gauti tik patį prasčiausią darbą, kurį niekas nenori dirbti, būtent, centrinio nori dirbti, būtent centrinio šildymo kuriko. Alga 300 rublių mėnesiui... tai tik ant bulvių ir duonos. Juk geresni batai kaštuoja apie 300 - 350 rublių, prasčiausias kostiumas per 500 rublių.

Geresnė vietoje austa medžiaga kaštuoja apie 350 rub. mtr. Vyrškas paltas apie 2,000 rub.

Mokytojai uždirba 1 mėnesį nuo 400 iki 1,000 rublių. Apie tūkstantį uždirba ir inžinieriai. Jei jie geriau gyvena, tai tik dėlto, kad turi progos vogti. Pernai žiemą Kaune už vagystės 16 inžinierių.

Maisto yra visokio, tačiau labai brangu, todėl prasti (Nukelta į 9 psl.)

LIETUVIAI KALIFORNIJOJE

VLADAS BAKŪNAS

GRAŽIAI PRAĖJO LIETUVIŲ DIENA

Los Angeles sv. Kazimiero parapijos rengtoji fiesta — lietuvių diena, rugpjūčio 28, gana karštą sekmadienį, praėjo su gražiu pasisekimu. Erdviose Breakfast klubo patalpose prisirinko tiek daug publikos, kad meninei programai daliai prasidėjus — didžiulėje salėje ne visi galėjo sutilpti. Jon nepatekusieji koncerto klausėsi sode — prie atidarų langų ir durų.

Programą trumpu žodžiu pradėjo parapijos klebonas kun. J. Kučingis, pakviesdamas pranešėją Birutę Reivydaite, kuri publikai pristatė jau visus kitus programos dalyvius: solistę Florence Korsak, paskui jaunių tautinių sokių grupę ir galiausiai parapijos chorą, muz. Br. Budritno vadovaujamą, su solistu R. Dabšiu priešakyje.

Programa buvo labai gerai sutvarkyta, neperkrauta, taip kad ir perpildytoje ir tvankioje salėje nepabodo jos klausyti, kaip kad neretai pasitaiko lietuviškuose rengimuose, ypačiai tokiuose, kur būna... garsių kalbėtojų. Visą eilę metų anksčiau tokias lietuvių dienas būdavo parsikviečiama mūsų žymiausi dainininkai (Stempuzienė, Brazys, Baranuskas ir kt.), šiemet pasitenkinta grynai savomis — vietinėmis jėgomis. Tai be abejo padidins kiek pelną, kuris skiriamas parapijos mokyklai.

Savo laiku Vienybėje jau buvo pastebėta apie sv. Kazimiero parapijos "suteritorinimą" arba "sutarptautinimą," kas kai kurių vietos lietuvių katalikiškųjų organizacijų veikėjų buvo išversta į parapijos "nuliutvinimą." Įdomu buvo todėl pamatyti dabar, kaip atrodo tos "nuliutvintos" parapijos rengiamoji lietuvių diena ir jos publika. Kaip jau minėjau, publikos buvo labai daug, jokiame kitame lietuviškame rengime niekada tiek publikos iki šiol nebuvo. Atrodo, kad publikos 99% sudarė lietuviai, nes angliškai besikalbančių girdėjosi tik vienas kitas. Buvo ir amerikiečių — nelietuvių, kurių tarpan reikia išskaityti ir gana žymius svečius — Los Angeles miesto tarybos kai kuriuos narius ir kt. Lietuviškoje kamšatyje negalėjau surasti kelių gerai pažįstamų veidų, šiaip jau gerų lietuvių — naujųjų ateivių (dypukų), ilgai ir gausiai tą parapiją ir jos kleboną rėmusių, bet dabar lyg per nesupratimą nuo jos nusisukusių. Atrodo, kiek tai galima spėlioti iš šios lietuvių dienos pasisekimo, kad "suteritorinimas" šiton lietuvių parapijon neinesė nieko naujo, jos varomos lietuviškos kultūrinės vagos nei kiek neapribojo, o apie jos "nuliutvinimą" kalbėti, jau dabar išeinant iš katalikiško taško, būtų ar tik ne nuodėmė...

Parapijos ir jos rengtos lietuvių dienos lietuviškumą geriausiai byloja labai dramatiškas ir pats paskutinis progra-

mos momentas, kai klebonas kun. J. Kučingis, po sugiedoto Lietuvos himno, scenon iškvietė vos prieš keletą savaičių iš Lietuvos atvykusį Rapolą Samsoną, jau apysenį žmogų, kuris vargiai per ašaras galėdamas ištarti žodi pareiškė, kad tokio lietuviškumo jis ilgėjosi per 20 metų gyvendamas Lietuvoje ir kad jis tik vėl po 20 metų išgirdo taip galingai skambantį Lietuvos himną, kurį norėtų išgirsti kiekvienas Lietuvoje gyvenęs lietuvis.

Šioje lietuvių dienoje dalyvavo ir mūsų žvaigždės — Rūta Lee — Kilmonytė su savo tėvais ir Pranas Lubinas su žmona. Bet apie šias filmų ir sporto žvaigždes daugiau žiūrėkite kitoje vietoje.

DR. A. NARVIDAS, iki šiol dirbęs vienoje New Yorko ligoninėje, išsikėlė į Danville, Ill. Dr. Narvidas, artimas vietos biznieriiaus Juliaus Daugmaldžio giminaitis, dabar dirba Veteranų administracijos ligoninėje.

PIRMAJAME LIETUVIŲ MIESTE SKLYPAI JAU PARDUODAMI

Prie Laconia, N. H., vasarviečių ir nepaprastai gražių kalnų, vadinamų Amerikos Šveicarija, ir Winnepesaukee ežerų grandinės sklypai 80 per 140 pėdų parduodami nuo 275 dolerių ir daugiau. Kreiptis Z. Steponavičius, 12 Morris St., Stamford, Conn.

RUTA LEE KILMONYTE su savo tėvais. Viršutinėje nuotraukoje matomi puošnūs Kilmoney namai Hollywoode, Cal.

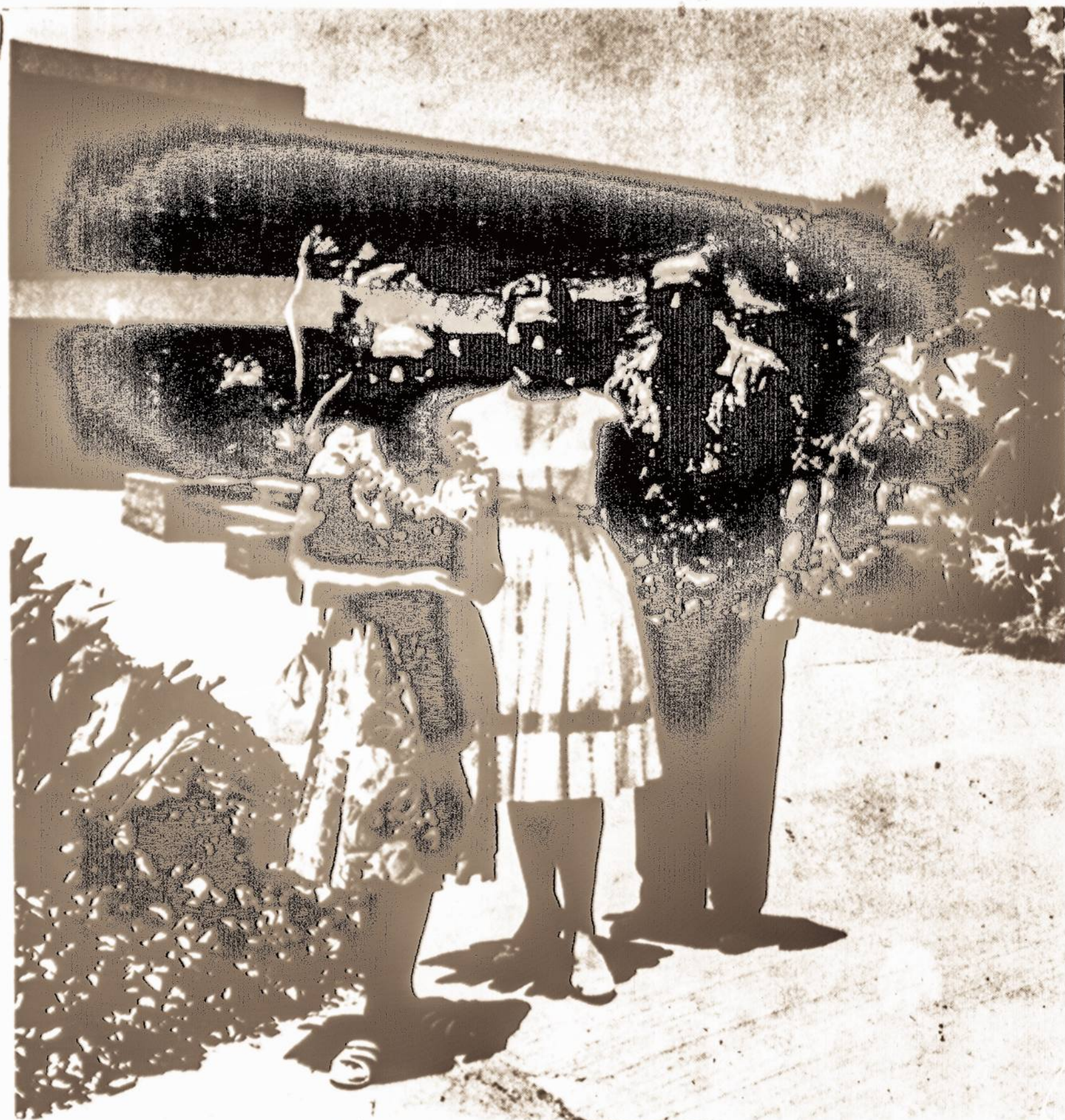
RUTA LEE KILMONYTĖ IR PRANAS LUBINAS ŽADA DALYVAUTI VIENYBĖS DEIMANTINIO JUBILIEJAUS ŠVENTĖJE

Vienybės bendradarbis Kalifornijoje, Vl. Bakūnas, turėdamas progos išsikalbėti su lietuviška žvaigžde Hollywoodo filmų padangėje ir su Amerikos ir Lietuvos savo laiku sporto (krepšinio) žvaigžde Pranu Lubinu — juos užkvietė į Vienybės 75-rių metų jubiliejaus šventę New Yorke. Ispėti, kad jie bus dar oficialiai pakviesti paties Vienybės leidėjo — redaktoriaus, abu, o ypačiai entuziastingai Rūta, jau dabar pasižadėjo dalyvauti. Pranas Lubinas prie pasižadėjimo padarė mažą rezervą, kad bus New Yorke, jei tuo laiku nereikės tarnybinių išvykti kur kitur.

Platesnį Vl. Bakūno reportažą apie Rūtą Lee Kilmonytę skaitykite sekančiame Vienybės nr., o dar vėliau — daugiau ir apie Praną Lubiną.

SKAUTŲ HIMNAS

Tokių pavadinimų yra atsiųstas vienas eilėraštis Jaunimo Literatūros konkursui. Rašytojai, nevyresni kaip 30 metų, kviečiami šiame konkurse dalyvauti su poezijos, beletristikos ir publicistikos kūriniais. Laimėtojas yra paskirta 450 dol. premija. Kūriniai siųsti juri komisijos sekretoriui Romui Keziui, 130 Hendrix St., Brooklyn 7, N. Y.

VIENYBIEČIAI BRONIUS IR ANTONINA BUDGINAI šiemet atostogas praleido tolimame Pacifike, Havajuose. Nuotraukoje, iš k. į d.: A. Budginienė, Bronė Jameikienė ir inž. Br. Budginas, prie Havajų universiteto bibliotekos. Br. Jameikienė tame universitete dėsto kai kuriuos meno dalykus ir tuo pačiu laiku pati studijuoja orientalinį meną.

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA ISTEIGTA 1924 M.

Schuyler Savings & Loan

ASSOCIATION OF KEARNY, NEW JERSEY
Nuo 1960 m. liepos 1 d. už sutaupus moka

4%

Be to, duoda paskolas namams, išrašo pašto perlaidas (money orderius), taupo pinigus Kalėdų šventėms (x-mas Club), skolina pinigus taupytojams, priima mokesčių už elektrą ir gazą.

Federal Savings and Loan Corporation narys
Julius Paknis, Prezidentas Petras Velevas, Sekretorius
Juozas Balza, išdininkas

- Iškirpk šią atkarpą ir slusk -
SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, N. J.

...Del to viešojo skatiko...

Didelis ginčas dėl 252 dolerių ir 7 centų, kuriuos Grigaitis išleido kelionei pas Kennedy. Triukšmas dėl 5 tūkstančių dolerių už statomą paminklą.
P. Dirksis jaučiasi be reikalo rašęs "reklaminius" straipsnius.

Rugpjūčio 26 d. įvykęs Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdis praėjo dramatišoje įtampoje, kurią sukėlė tautininkų atstovų T. Blinstrubo ir E. Bartkaus reikalavimas, kad vykdomojo komiteto sekretorius dr. P. Grigaitis grąžintų ALTAi 252 dolerius ir 7 centus, kuriuos išleido kelionei į Cape Cod pas demokratų kandidatą ir prezidentus senatorių J. F. Kennedy. Mat, NAUJIENOS rugpjūčio 6 d. atspausdino didelį savo redaktoriaus dr. P. Grigaičio portretą ir paskelbė, kad jis yra pakviestas pas Kennedy, tačiau iš to skelbimo negalima buvo padaryti išvados, kad jis būtų pakviestas kaip ALTOs sekretorius, o atrodė, kad jis buvo pakviestas tik kaip NAUJIEŅŲ redaktorius. Toks skelbimas, kaip VIENYBĖS skaitytojai jau žino, sukėlė pavydo jausmus pas DRAUGO skaitytojus: girdi, Grigaitis pakviestas, o šimutis ne! Ir rugpjūčio 9 d. NAUJIENOSE pats Grigaitis aprašydamas savo viešnagę, pažymėjo, kad lietuvių delegaciją, kurios nuotrauka tilpo ir VIENYBĖJE, sudarė J. Grigalius... M. Kizytė "Lietuvių Informacijos Centro direktorė, A. Varnas... iš New Yorko, ir Naujienų redaktorius dr. P. Grigaitis iš Chicago." Atseit, jis ten buvo tik redaktoriaus titulu, todėl — samprotavo T. Blinstrubas — ALTOs išdininkas M. Vaidyla neteisėtai apmokėjo tos kelionės išlaidas. Juo labiau, kad tuo reikalu nebuvo jokio formalaus vykdomojo komiteto nutarimo.

Dr. P. Grigaitis aiškino, kad pakvietimo telegrama atėjusi ALTOs vardu ir laiko buvę taip mažai, kad nebuvę kaip susisiekti su kitais vykd. komiteto nariais, nors jis ir bandęs telefonu. (Pirmininko Šimučio iš viso tuo laiku nebuvę Chicagoje, o vicepirmininkas Bartkus nebuvęs namuose.) T. Blinstrubas tarp kitko pacitavo NAUJIEŅŲ 1959 m. sausio 3 d. pranešimą apie tuo laiku

įvykusį mitingą dėl Vatikano atsisakymo pripažinti Lietuvos pasiuntinybę. Tada NAUJIENOS jį, Blinstrubą, buvusį tuo laiku Chicago ALTOs pirmininką, išvadinusios "uzurpatorium" už naudojimą ALTOs vardo. Tą reikią pasakyti dabar, kada reikalas sukasi tik apie vieną laikraštį ir vieną — demokratų — partiją... o norima apmokėti ALTOs pinigais.

Kiti valdybos nariai buvo tos pažūtos, kad į Cape Cod, nepaisant to, kad kitų apčiuopiamų rezultatų, išskyrus fotografijos, iš tos kelionės nebuvo, gavus pakvietimą vistiek reikėję vykti, juo labiau, kad nebuvo žinoma apie Kizytės pakvietimą, todėl jie nepalaukė tautininkų reikalavimo grąžinti kelionpinigius ALTAi.

Kitą triukšmą dėl viešojo skatiko, kaip senovės Lietuvoje buvo vadinamas izdas, naudojimo iškėlė Povilas Dirksis, buvęs Chicago ramovėnų pirmininkas, pereito šeštadienio NAUJIENOSE. Šį kartą reikalas sukasi apie stambesnę 5 ar 6 tūkstančių dolerių sumą. Kaip žinia, karių Ramovės iniciatyva nutarta Chicagoje jėzuitų namų kieme pastatyti paminklą žuvusiems už Lietuvos laisvę. Iš pradžių galvota atstatyti tik buvusių bolševikų sugriautų, Kauno Karo Muziejaus sodelyje paminklo repliką, tačiau architektas Mulokas, kuris buvo pakviestas tokį paminklą pastatydinti, įrodė tokio sumanymo beprasmiškumą. Architektūriniu ar meniniu požiūriu toks projektas neišlaikys jokios kritikos. Karo muziejaus sodelyje skubomis 1922 m. pastatytas paminklas buvęs todėl mums brangus, nes buvęs sukrautas iš kautynių laukų akmenų. To sentimento jau neturintiems žmonėms, iš akmenų padaryta pirmamidė, panašias statė ir Amerikos indėnai, tačiau nedarysinti reikiamo išpūdzio. Paminklo statybos komitetas tų

argumentų paveiktas po ilgėsnio svarstymo patvirtino arch. J. Muloko projektą, numatantį pastatyti 9' x 9' kiek pakelta (trys pakopos) aikštelę, ant kurios bus išgraviruotas didelis Lietuvos žemėlapis, vaizduojantis Vytauto Didžiojo laiko Lietuvą ir dar daugiau, tokią prieš kurios sienas nepasigirstų nei J. Kardelio iš Montrelio, nei J. Cicėno iš Omahos, nei A. Gustaičio iš Los Angeles, Calif. protestų. Viename kampe bus koplytstulpis, o kitame aukuras — žodžiu bus visi stambeldiški ir krikščioniški didvyrių kulto elementai, nes paminklas skiriamas visais laikais už tautos laisvę žuvusiems pagerbti. Be to, bus atitinkami užrašai ir net Karo Muziejaus paminklo siluetas. (Žiūr. paminklo fragmentų nuotraukas). Paminklas jau statomas ir norima, kad per Darbo Dienos savaitgalį įvyksiančių suvažiavimų: ateitinių, N. Talkos ir inžinierių — dalyviai galėtų su juo susipažinti.

Dabar Povilas Dirksis šaukia NAUJIENOSE esąs apgautas. Girdi, jis rašęs apie tą paminklą "reklaminius" straipsnius Naujienose, Drauge ir Kary, tikėdamas, kad bus atstatytas Karo Muziejuje buvęs paminklas, o dabar, anot juo, bus pastatyta "koplytelė su kryžium ir smilkine," nors ir pats rašo, kad Karo muziejuje buvęs paminklas buvo apsuptas "istisa eile kryžių, kryželių." (Ir ant

Ed. Sulaičio nuotrauka

Lietuvių futbolo komanda 1960 m. S. Amerikos pabaltiečių pirmenybių laimėtojas. Lietuviai įveikė latvius 4:0 (rugp. 21 d. Chicagoje) ir iškovojo JAV LB Kultūros Fondo pereinamąją taure. Pirmoje eilėje (iš k.): J. Žukauskas, R. Gavėnia, A. Malinauskas, J. Perkūnas, A. Jurksaitis, A. Martinkus, A. Kunickas; II-je eil.: A. Damušis, A. Stulga, A. Mikalauskas, J. Kaunas, J. Kleinaitis, R. Jenigas, H. Jenigas, A. Bavarskas, E. Peteraitis.

Lietuvių žaidynės Chicagoje

Dešimtųjų Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynių II dalis (lauko sporto šakų varžybos) bus pravestos rugsėjo 3 — 4

jo irgi buvo kryžius) Protestuoja dabar P. Dirksis:

"Mano supratimu, (statomas paminklas) yra sąmoningas pasityčiojimas iš buvusio garbaus ir mūsų širdims mielo paminklo bei apvylimas aukotojų."

Pereitą savaitgalį vietos raudonieji laukė "kultūrininkų" ekskursijos iš Lietuvos, tačiau vietoje jos sulaukta telegramos, kad JAV valdžia neleidžianti tiesioginės ekskursijos iš Lietuvos, nes nepripažįstanti jos okupacijos. 6 lietuviai atvažiavę su sovietų rašytojų ekskursija, tačiau negalį vieni važinėti ir aplankyti Čikagiskų raudonųjų lietuvių.

Chicagoje. Tai bus New Yorke pavasaryje įvykusių varžybų tęsinys. Tada buvo rungtyniaujama krepšinyje, stalo tenise, tinklonyje ir šachmatuose, o šį kartą bus varžomasi futbole, lengv. atletikoje, lauko tenise ir plaukyme.

Žaidynių atidarymas įvyks rugsėjo 3 (šeštadienį) 2 val. Hanson parko stadijone, prie Central ir Fullerton gatvių. Tame pačiame stadijone tuoj po atidarymo prasidės lengv. atletikos varžybos, kurios sekmadienį bus tęsiamos nuo 2 val.

Lauko teniso varžybos irgi bus pravestos Hanson parko stadijone. Abi dienas žaidimai prasidės nuo 11 val. ryto.

Plaukymas įvyks netoli nuo Hanson parko esančiame Blackhawk baseine, 2318 Lavergne Ave. Plaukikai varžysis šeštadienį ir sekmadienį nuo 10 iki 12:30 val.

Futbolo žaidimai bus pravesti Lietuviškoje apylinkėje — Marquette parko aikštėje. Šeštadienį pirmosios rungtynės prasidės 2:30 val. antrosios — 4:30 val. Jeigu atvyks jaunių komandos, tai jų susitikimas įvyks šeštadienį 1 val. Sekmadienį futbolo varžybos bus tęsiamos 2 val. (rungtynės dėl III v.) ir 4 val. (baigmė).

Žaidynių uždarymas, dovanų įteikimas, balius ir šokiai įvyks sekmadienį 8 val. vak. Lietuvių Auditorijoje, 3137 S. Halsted St. Ten pat šeštadienį 8 val. vak. bus sportininkų susipažinimo vakaras ir šokiai.

Chicago visuomenei inžinierių organizacija yra žinoma savo šauniais metiniais baliais, mažiau kam yra žinoma, kad kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje ALIAS Chicago Skyrius pasižymėjo Technikos Žodžio (dvimėnesinis iliustruotas žurnalas) nepertraukiamu leidimu nuo pat 1950 m., braižybos kursų pakartotinu ruošimu, viešomis paskaitomis bei parodomis, terminologijos rinkimu, žuvusiųjų bei Sibiran ištremtųjų inž. ir arch. registracija, lietuviškų organizacijų, mokyklų ir pavienių technikos studentų rėmimu.

E. Š.

Aloyzas Kunickas, neseniai atvykęs iš Brazilijos, įsijungė į Lietuvos futbolo komandą.

K.-B.

ALIAS SKYRIAUS DEŠIMTMETIS

Chicagoje, III. — Per rugsėjo 3, 4 ir 5 Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų suvažiavimą Chicagoje, čikagiečiai inžinieriai paminės savo skyriaus dešimtmetį.

Į iškilmingą posėdį Jaunimo Centre (Lithuanian Youth Center, 5620 S. Claremont Ave.), šeštadienį, rugsėjo 3, 3 val. p. p. yra kviečiami ALIAS ir PLIAS nariai,

organizacijų atstovai ir pavieniai, neorganizuoti lietuviai inžinieriai ir architektai.

Sekmadienį, rugsėjo 4, 8 val. v. įvyks bankietas — vakarienių ir šokiai Sharko's restorane (6301 W. 61st St.). Nariai norintieji dalyvauti ir atsiųsti šeimas bei draugus turi užsiregistruoti bankietui telefonu GR 6-8176 arba raštu 6547 S. Maplewood, Chicago 29, III.

Chicagoje ir artimoje apylinkėje priskaitoma apie 150 lietuvių inžinierių ir architektų

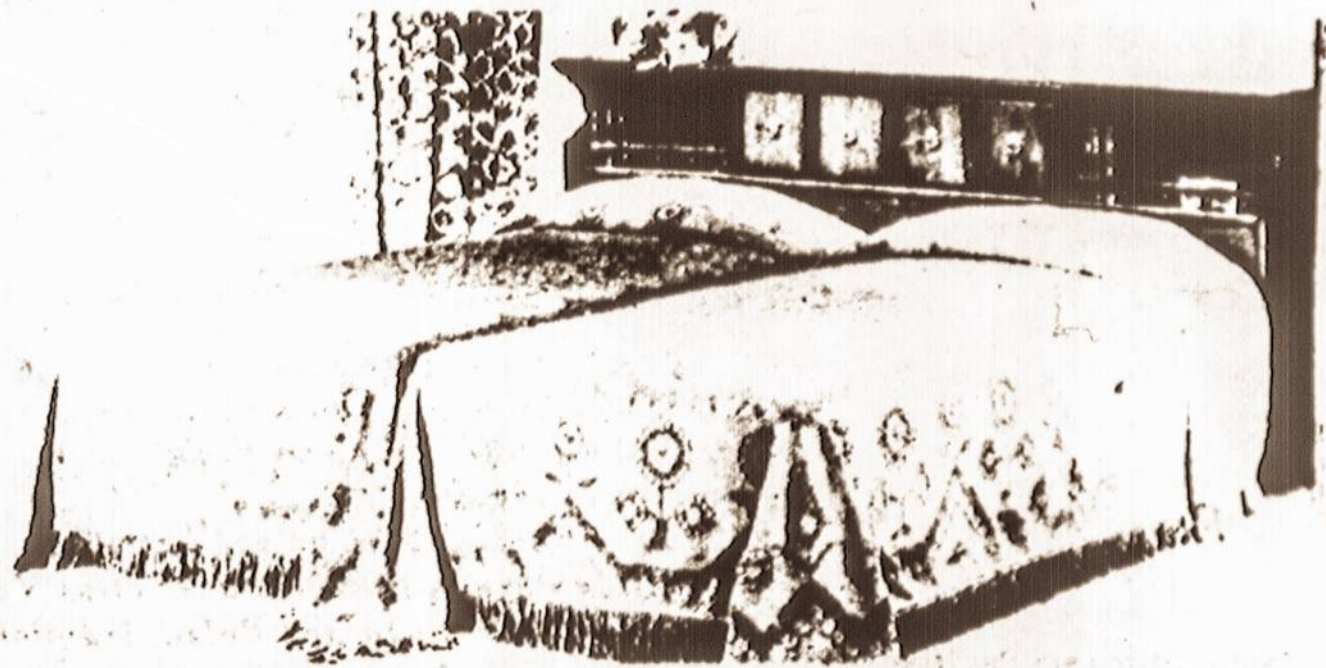
Chicago visuomenei inžinierių organizacija yra žinoma savo šauniais metiniais baliais, mažiau kam yra žinoma, kad kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje ALIAS Chicago Skyrius pasižymėjo Technikos Žodžio (dvimėnesinis iliustruotas žurnalas) nepertraukiamu leidimu nuo pat 1950 m., braižybos kursų pakartotinu ruošimu, viešomis paskaitomis bei parodomis, terminologijos rinkimu, žuvusiųjų bei Sibiran ištremtųjų inž. ir arch. registracija, lietuviškų organizacijų, mokyklų ir pavienių technikos studentų rėmimu.

CYPRESS BEDDING & MATTRESS CO.

3427 Fulton Street

Brooklyn 8 N. Y.

KAM MOKETI
BRANGIAU,
JEIGU GALIMA
GAUTI PIGIAU!

Telefonas:
APplegate 7-8802

MŪSŲ KETURIOSE KRAUTUVĖSE NE TIK DIDŽIAUSIAS LOVŲ BEI BALDŲ PASIRINKIMAS, BET TAIP PAT DIDŽIAUSIOS NUOLAIDOS.

VIENYBĖ

Lithuanian Weekly Established in 1886

Juozas Tyšliava, Editor and Publisher
192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.
Telephone: APplegate 7-7257
Vytautas Meskauskas, Associate Editor
2625 S. Harvey, Berwyn, Illinois
Entered as Second Class Matter October 23, 1907
at the Post Office of Brooklyn, New York
Subscription rate: \$7.00 for one year.
Advertising rates on application.

Stasys Girdvainis

Praeitame laikraščio numeryje buvo trumpai paminėta Lietuvos atstovo Vatikane, ministerio Stasio Girdvainio 70 metų amžiaus sukaktis, — ne 75 metai, kaip klaidingai pažymėta.

Ministeris St. Girdvainis gimęs 1890 m. rugsėjo 27 d. Užsienių kaime, Skaudvilės valsčiuje, Tauragės apskrityje, Lietuvos diplomatinėje tarnyboje yra nuo pat valstybės atkūrimo pradžios, išskyrus 1919–20 metus, kada jis buvo karininkas Lietuvos kariuomenėje. Girdvainis Petrapilio ir Maskvos universitetuose baigęs teisių studijas, o 1916 metais — Maskvos karo mokyklą. Vadinasi, į beatsikuriančią Lietuvą grįžo pasirošęs dirbti. 1920 m. pradėjęs tarnauti užsienio reikalų ministerijoje, Girdvainiui teko eiti įvairias pareigas: pirmojo sekretoriaus patarėjo protokolo šefo ir pagaliau nuo 1939 m. — įgalioto ministerio prie Šv. Sosto.

Ministeriui Girdvainiui, kaip ir visam Lietuvos diplomatiniam personalui užsienyje, valstybei netekus nepriklausomybės, atiteko sunki dalis — atstovauti prieš okupuotą kraštą. Ši sunki, greičiau tragiška, dalis pirmiausia teko pajusti ministeriui Girdvainiui, kai Vatikanas, savo politiniuose vingiuose su komunistiniu valstybių bloku, nutarė išbraukti Lietuvos pasiuntinio vardą iš jam akredituotų diplomatų sąrašo. Mazai trūko, kad Vatikanas, iš kurio katalikiškoji Lietuva tikėjosi daugiausia moralinės paramos, nutrauktų paskutinį siūlą... Tik energinga viso laisvojo pasaulio lietuvių akcija iš dalies atitaisė šią moralinę skriaudą Lietuvai: ministeris Girdvainis paliktas atstovauti savo valstybę Vatikane, kaip nesamo pasiuntinio atstovas...

Kai Jungtinės Tautos paklysta Afrikos girioje...

JUNGTINĖSE TAUTOSE

ANTANAS VARNAS

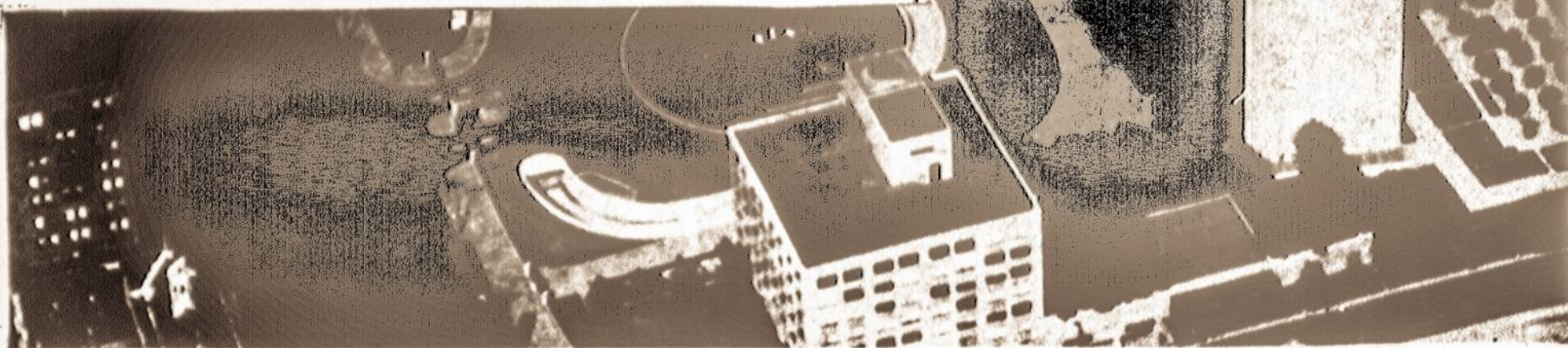
Šią vasarą teko daug girdėti apie Jungtinių Tautų posėdžius. Čia rusai skundžia amerikiečius dėl snipinėjimo arba skraidymo viršum jų teritorijos, čia, Zimbabvė, amerikiečiai skundžia rusus dėl lėktuvo nušovimo neutralioje zonoje. Bet dabar Jungtinės Tautos daugiausia rūpinasi Afrikos žemynu.

Praeitą savaitę Saugumo Taryba pasiūlė Pilnates susirinkimui priimti 14 narių tarpą aštuonias naujas Afrikos valstybes: Nigeriją, Aukštutinį Voltą, Ivory Coastą, Congo (buvusi prancūzų kolonija), Chadą, Gaboną ir Vidurinės Afrikos Respubliką. Šių metų pradžioje buvo pasiūlyta priimti keturiolika naujų Afrikos valstybių, iš kurių šešios jau yra pilnateisiai J. T. nariai, būtent: Kameronas, Togo, Mali Sąjunga, Malagasy (Madagaskaras), Somalija ir Congo (Belgų).

Šiomis dienomis Congo respublika pasirašė sutartį su Jungtinėmis Tautomis (Genevoje). Pagal šią sutartį, Congo gaus penkis milijonus dolerių valstybiniam aparatui sudaryti, maistui įsigyti ir sveikatos reikalams.

Jungtinėse Tautose veikia visa eilė komisijų, tarybų, departamentų ir t. t. Viena iš tokių komisijų, turinčių daugybę skyrių, rūpinasi atsilikusių bei neišsivysčiusių tautų reikalais — valdinių paruošimu ir t. t. Be tarptautinio banko, tarptautinės finansų korporacijos, tarptautinio darbo, ekonominės ir socialinės apsaugos, mokslo bei kultūros, tarptautinio susisiekimo, tarptautinės meteorologinės komisijų bei organizacijų, Jungtinėse Tautose taip pat veikia Atominės Energijos Agentūra. Daugelis šių komisijų bei organizacijų kiekviename didesniame krašte turi savo atstovus.

Jungtinių Tautų Atominės Energijos Agentūra šį mėnesį Vienoje saukia tarptautinę konferenciją, kur, tarp kita ko, bus svarstoma atominės energijos gamybos klausimas. Konferencijoje dalyvaus apie 40 valstybių atstovai.

Žalgirio kautynes minint

Žalgirio kautynių 550 metų sukaktis (liepos 15) jau praėjusi, bet jos minėjimas Amerikos lietuvių kolonijose tebevyksta. Panašiai buvo ir prieš 50 metų: lietuviai sukaktį minėjo atskirai nuo lenkų.

Tada lenkai Žalgirio kautynių 500 metų sukaktį tegalėjo minėti Krokovoje, buvusios Austrijos Vengrijos imperijos ribose, kur visos tautinės grupės turėjo savo kultūrinės autonomijos teises. Tada lenkai Krokovoje pastatė didžiulį Žalgirio kautynių paminklą, kurį vokiečiai praeito karo metu sunaikino. To paminklo autorius buvo Antanas Vivulskis, lenkas, bet jaunystėje gyvenęs Lietuvoje, išmokęs lietuviškai ir gerai supratęs lietuvių tautines aspiracijas. Todėl, statydamas tą paminklą, Vivulskis nepamiršo ir lietuvių. Paminklo viršūnėje buvo vaizduojamas raitas Jo-

gaila, žemiau, kalaviju pasirėmęs, Vytautas, o po jo kojų gulėjo aukštiekninkas, kautynėse buvęs, didysis kryžiuočių mistras von Jungingen. Kairėje paminklo pusėje buvo vaizduojamas kryžiuočių riteris surištomis rankomis. Už jo — lietuvis karys su atimta iš kryžiuočių vėliava vienoje rankoje ir trimis — kitoje. Kitose dviejose paminklo pusėse buvo vaizduojami lenkai.

Dabar lenkai, kaip girdėti, paminklą žada atstatyti. Iš viso, lenkai šį kartą Žalgirio kautynių sukaktį minėjo įpatingose sąlygose ir aplinkybėse. Žalgirio kautynių laukas dabar yra Lenkijos teritorijos ribose, Lenkai, minėdami Žalgirio kautynių 500 m. sukaktį, čia pastatė didžiulį paminklą. Išklmėse, kurios buvo labai didelės, dalyvavo ir lietuvių delegacija iš "tarybinės" Lietuvos.

Darbo diena Amerikoje

Darbo Dienos kilimo pradžioje darbas prakaite, vaikų išnaudojimas, blogos sanitarinės ir saugumo sąlygos bei kitokios blogybės buvo plačiai paplitusios. Šiandien visos šios minėtos sąlygos yra arba išstatymais baudžiamos arba panaikintos sutartimis. 1960 m. uždarbiai yra daugiau kaip tris kartus didesni už tuometinius.

Reformos, dėl kurių darbininkai kovojo, įskaitant labai pagerintą nemokamą mokyklinį auklėjimą, graduotus mokėtojus ir kitus pertvarkymus, padariusius revoliuciją turto paskirstyme, uždarbio minimumo įstatymą, nedarbo draudimą, pensijas, pagalbą sveikatos netekusiems darbininkams, apmokamas atostogas, geresnį medicinišką aprūpinimą, saugumą darbo metu fabrikuose, pasidarė nuolatinė Amerikos visuomenės struktūros dalimi. Laimėję trumpesnes darbo valandas, geresnes darbo sąlygas ir aukštesnį gyvenimo lygį, Amerikos darbininkai taip pat laimėjo geresnę socialinę padėtį, saugumą ir pagarbą demokratijoje, kuri, nors ir nebūdama visai tobula, bet labai pagerėjusi. Jokia Amerikos visuomenės da-

lis tiek neprisidėjo visuose šiuose pagerinimuose, kiek patys darbininkai.

Prieš 78 metus New Yorke įvyko pirmasis Darbo Dienos paradas. 20,000 linksmai šaukiančių ir dainuojančių darbininkų, po masinio susirinkimo Unijos aikštėje, žygiavo Broadway gatve nešini plakatais, reikalaujančiais aštuonių darbo dienos valandų. Nuo laiko pirmasis rugsėjo mėnesio pirmadienis pasidarė šventės diena su masiniais mitingais, piknikais parkuose ir paradais visuose miestuose ir miesteliuose, nuo Atlanto ligi Pacifiko.

Aštuonių valandų darbo diena, 48-ties darbo valandų savaitė ir kitokie reikalavimai 1882 m. buvo vien tik svajonė, ir ji jau senai išsipildė. Prieš 78 metus darbo unijos turėjo tik 45,000 narių. Dabar yra 18 milijonų organizuotų darbininkų; trylika su puse milijono priklauso susijungusiai Organizacijai iš Amerikos Darbo Federacijos ir Industrinių Organizacijų Kongreso.

Darbininkų teisės organizuotis laisvose unijose pagal savo pasirinkimą.

SVETIMIEJI TIK IR LAUKIA, KAD MES NUTAUTĖTUME

Kai kitos tautos laikosi tautiškumo, tai kodėl mums nuodėmė jo laikytis?

(TĘSINYS)

Kam kam, bet mums dabar kalbėti apie nacionalizmą perkeliam, ypač čia, išeivijoje, visai ne vieta. Jo niekad nebuvo per daug net ir Lietuvoje. Mes kenčiame ne nuo per didelio nacionalistiškumo, bet kad per mažai jo turime — jis nebuvo tvirtai įdiegtas. Jei jis būtų giliau seimos iškiepijamas, toks Liulevičius ir jo draugai taip nekliedėtų. O ši tema nebūtų taip opi gyvenime ir mūsų laikraščioj.

Priešingai: visuomet buvome linkę daryti, ką tik kas pagiedojo: kultūros vardu esame linkę griebti kiekvieną svetimybę. Kaip dabar, taip ir anuomet, netrūko rėksnių, nuolat skaujančių: "Jūs, atsilikėliai, žiūrėkit, ką daro Paryžius! Žiūrėkit, kaip Londone daroma!"

Visos naujovės (o kartu ir negerovės) pradeda klestėti miestuose. Taip buvo ir Lietuvoj. Miesčionys visada dairosi, ką daro kiti miesčionys: nuolat graibstosi iš kitur idėjas, madas, populiarias melodijas, šukius. Miesčionys darkydavo lietuvių kalbą net ir nepriklausomybės laikmečiu.

Antra: daugelis mūsų senosios kartos inteligentų, kurie dėjo nepriklausomos Lietuvos pagrindus, buvo išėję mokslus užsienio universitetuose. Kartu su svetimomis kultūromis atspalviu iš ten neretai parsiveždavo ir kitatautes žmonas. Jų šeimos niekad nebuvo gryno tautiškumo židiniai. Taigi tas mūsų nacionalizmas niekad nebuvo ant stogo, bet šalia jo.

Laisvos Lietuvos mokyklose augusi karta buvo tikrai lietuviškas atžalynas. Bet jos buvo per mažai ir ji dar nebuvo spėjusi apimti visų gyvenimo sričių. Daug tos kartos pačių gerųjų "meniškai" kenčia bolševikų ištrėmimo, o kiti dar "meniškiau" zuvo kovodami pogrindyje. Kur tas mūsų perdėtas tautiškumas, kuris neva užima kryžiaus vietą?

Pažiūrą, kad nacionalizmas pas mus apskritai per daug iškeliamas, yra grubus mūsų tautos kankinių išniekinimas ir naivus nekritiško jaunuolio (dabar jau su daktaro titulu) svaičiojimas. Tautiškumo turime tik suduzusio laivo liekanas.

O šalia kryžiaus arba vieton jo ant mūsų išeiviško stogo dabar keliamas aukso versis, hedonistinis materializmas ir kiti stabukai. Čia, išeivijoje, nacionalizmas yra vienintelis mūsų išsilaikymo laidas. Jei jį nurasome, po kojomis nebelieka jokio tilto. Jeigu mūsų nusistatymas šiuo atžvilgiu būtų tvirtesnis, tautiškumo būtų užtekę ligi dabar, ir mūsų nulietuvėjimas neitų į pakalnę riedančio vežimo greičiu.

A. Liulevičiaus atkartotos svetimųjų mintys gal galėtų būti medžiaga seminaro temai, bet ne mūsų išeivijai ar nutautėjimo klausimus nagrinėjant.

Mūs praeities kelyje visais laikais, kai buvo svarstomi tautos reikalai, lietuviai žinojo, ką jie gina ir ko jie nori. O dabar tuoj suka į šalį: kalba apie žmogaus laimę, apie jo pakeleiviškumą, apie globalinius klausimus, apie ateities Europą, apie pasaulio pasikeitimus ir t. t. Atrodo lyg dabar kenčiame ne nuo nutautėjimo ir tautos tragedijos, bet nuo kažkokio per didelio gudrumo ir dar dėl neabejotinai didesnių pretenzijų. Kai liečiami gyvybiniai reikalai, mūsų šalia griebiasi "filosofijos."

Aš nė kiek nesistebiu, kad taip rezga A. L-čius, "neklaidingų," anot jo, sociologinių raštų prisiskaitęs. Bet kaip suprasti vyskupą V. Brizgį, kuris savo jaunystėje tokių gubernančių tikriausiai nėra turėjęs. Šalia jo, šviesuolio, pareigos tautai jam tenka ir moralinis ganytojo atsakingumas. Kas idėjiškai paremia nutautėjimą, tas prisideda prie nuosmukio dvasinių vertybių srityje, įskaitant ir pagarbos praradimą "old-fashioned" apšaukiamiems tėvams. Gyvenimas rodo, kad kas jau pradėjęs važiuoti į pakalnę principų atžvilgiu, tas jau važiuoja ir toliau — tam jau nebesaugi bet kokia atspara, net ir religija.

Nutautėjimas šiuo metu yra dvigubas pabėgimas — iš savo tautos ir iš antibolševikinio fronto. Būdamas lietuviu, esi suinteresuotas sovietų pavergtų tautų išlaisvinimu. Ta kova rūpinasi tik tie, kurie daugiausia nukentėjo (pabaltiečiai, lenkai, vengrai), bet ne nutautėliai.

(BUS DAUGIAU)

VIENYBĖS VETERANAI

MIKAS BULKA gimęs 1889 m. rugsėjo 25 d. Pavietinės kaime, Pabaisko valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Atvykęs į Ameriką 1909 m. kovo 11 d. apsigyveno Maspeth, bet čia negavęs darbo, išsikėlė į farmą, kur dirbo gaudamas 10 dolerių į mėnesį. Vėliau grįžo į New Yorką ir pradėjo dirbti pas siuvėjus, kur uždirbdavo po 6 dolerius į savaitę. Dirbdamas Vinco Struogio siuvykloje Mikas Bulka pradėjo susipažinti su tu laikų lietuvišku veikimu Brooklyne. 1914 metais Bulka užsprenumeravo Vienybę, kurią jis tebeskaito. Be to, M. Bulka buvo Vienybės bendrovės šerinkas. 1921 m. M. Bulka sukūrė šeimą — vedė Liudviką Krištaponytę, kilusią iš Skiemonių kaimo, Aluntos valsčiaus, Ukmergės apskrityje. Bulkai užaugino sūnų Algirdą, dabar dirbanti spaustuvių mašinų gamyboje. Visą savo gyvenimą Amerikoje Mikas Bulka išbuvo siuvimo pramonėje, vienu metu su vienyblečiu Pranu Armakausku net buvo partneriu siuvykloje. Dabar Mikas Bulka yra pasitraukęs į pensiją ir gyvena su žmona Brooklyne. Be Vienybės, Mikas Bulka skaito Keleivį, taip pat priklauso Susivienijimui Lietuvių Amerikoje ir Brooklyno Lietuvių Piliečių Klubui.

VIENYBĖ, 1960 M. RUGSĖJO 2 D.

Kalbant apie deimantini

Vienybės jubiliejų

Kaip jau žinoma, ateinančiais metais Vienybė minės savo deimantinį jubiliejų. Per tuos septyniasdešimt penkerius metus neatpažįstamai pasikeitė pasaulis, o su juo ir Lietuva, savo teisių po saule jieskodama. Bet ypač technikos srityje pasaulis padarė didelę pažangą. Toje pažangoje visą laiką ne paskutinę vietą užima ir lietuviai.

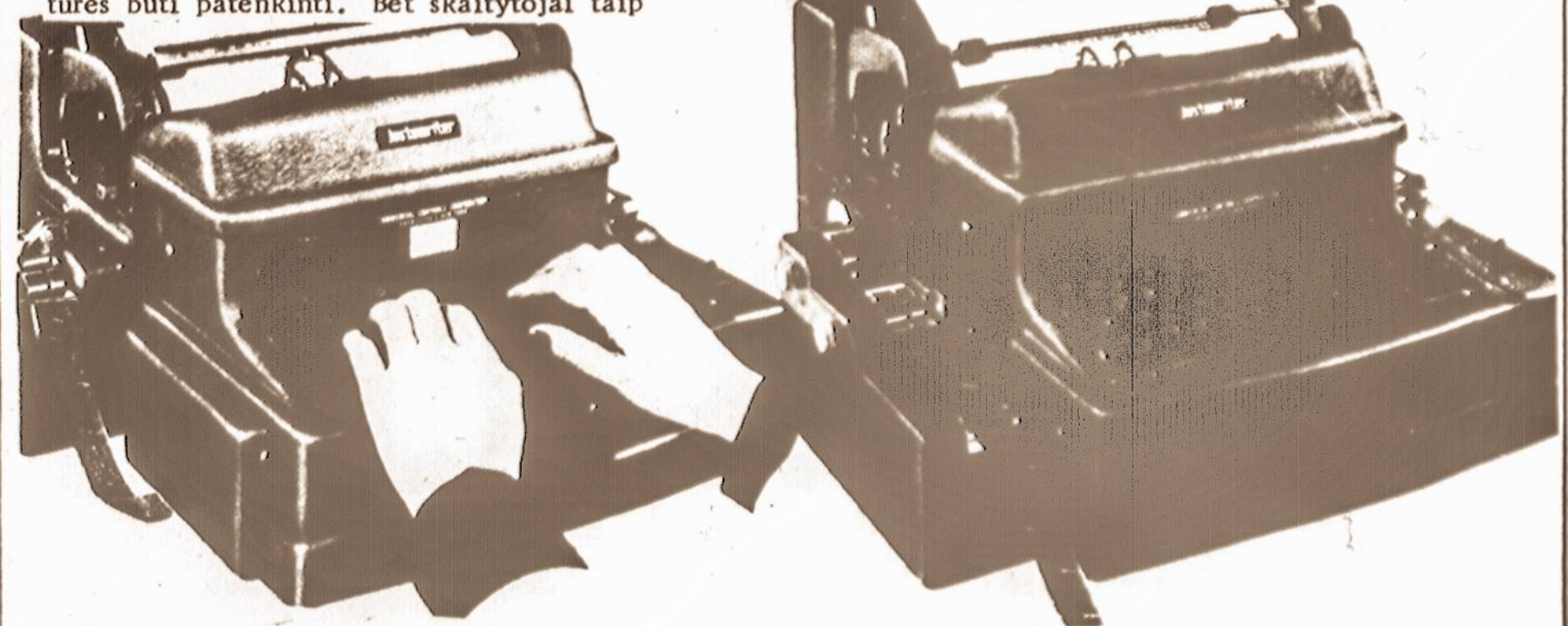
Čia dedamos dvi nuotraukos, kurios akivaizdžiai rodo, kokį pažangos kelią per tuos 75 metus bus nuėjęs mūsų Vienybė. Viršutinėje nuotraukoje rodoma, kaip prieš maždaug 65 metus buvo paruošiama Vienybė. Jos teksto raidės tada būdavo renkamos rankomis. Paskiau, kaip visa Amerikos spauda, Vienybė išigijo linotipus raidėms rinkti. Bet ir tai "išėjo iš mados." Vienybė buvo pirmoji, kuri metėsi į ofsetą, į tą sistemą, kurią dabar perima tūkstančiai laikraščių.

Apatinėje nuotraukoje parodoma, kaip dabar renkamas Vienybės laikraščio tekstas. Ši mašina yra skirtinga nuo to, kas buvo netolimoje praeityje. Tai JUSTO-WRITER, kuri Vienybė gavo tik šią savaitę. Tai mašina, kuri pusę darbo automatiškai atlieka pati... Tik reikia perkelti įrekoruotą kaspiną...

Skaitytojai, kurie skųsdavosi, kad Vienybės raidės esančios permažos, dabar turės būti patenkinti. Bet skaitytojai taip

pat turėtų atsiminti, kad ši mašina kaštuoja 5,500 dolerių... Todėl skaitytojai kviečiami prisidėti prie jos išmokėjimo. Prašoma aukoti Deimantiniam Vienybės Fondui.

LIETUVIAI PAVEIKSLUOSE

Lietuvos Atstovas Juozas Kajeckas su žmona Ona ir sūnum Gabrieliu Lietuvos Pasiuntinybėje prie Geležinio Vilko....

KAIREJE: Dr. St. Bačkis, naujasis Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono patarėjas.

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

DR. STASYS BAČKIS (kairėje) su savo šefu Juozu Kajecku Lietuvos Pasiuntinybėje Washingtono.

KAIREJE: ELENA VAINIŪNIENĖ, buvusi Amerikos Pasiuntinybės Kaurne sekretorė, dabartinė Liberty Federal Philadelphijoje pareigūnė, viešnagė pas Kajeckienę ir Bačkienę Washingtono.

VIRŠUJE: Buvusio Vienybės redaktoriaus Juozo O. Širvydo jauniausio sūnaus Mindaugo dukters Kotrinos Širvydaitės jungtuvės su leitenantu Danielium Clark, rugpiūčio 13 d. Detroite. Sėdi: Ponča Clark, Ona ir Mindaugas Širvydai. Tarp jų stovi: Kristina ir Karėna Hoppe. B kairės (dešinė) stovi: p. Clark, p-lė Clark, Patricija Širvydaitė, Jonas Deprez, jaunavedžiai leitenantas Danielius ir Kotrina Širvydaitė-Clark, Vytautas Širvydas, Eugenija Molienė-Širvydaitė, Milda Eisminė-Širvydaitė ir jos vyras Danielius Eisminas. Už jų stovi: Darata Eisminaite-Deprez, Roe Hoppe su dukrele Kim ir Aldona Molytė-Hope.

KAIREJE: KAZYS KULAS, ilgametis Vienybės skaitytojas, bendradarbis ir rėmėjas, su žmona Barbora viename iš paskutiniųjų šios vasaros piknikų. Kazys Kulas yra Amerikoje gimęs, Lietuvoje augęs, maždaug prieš 25 metus sugrįžęs į šią šalį ir nuo to laiko be pertraukos dalyvauja visuomeniniame bei kultūriniame lietuvių veikime.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

VIRŠUJE: ANTANAS VAIVADA (dešinėje) savo rezidencijoje McLean, Virginijoje su šeima: žmona Milda, dukros Vivien ir Milda ir sūnus Antanas, Jr.

DEŠINĖJE: VIVIEN VAIVADAITE, Antano ir Mildos Vaivadų jaunesnioji dukrelė, su savo gražiąja "Lassie."

DR. ANTANAS ŽARSKUS su savo Aru. Deja, ši nuotrauka praėjusiam Vienybės numerio lietuvių kalbos nemokančių spaustuvių darbininkų buvo sukeista su Clevelando budžių nuotrauka. Atsiprasome. Kaip jau buvo pranešta, dr. Zarskus neseniai atvyko iš Vokietijos lėktuvu, o jo ištikimas keturkojis palydovas - laivų į New Yorką. Dr. Zarskus gyvena Stamford, Conn.

ONOS RAŽUTENĖS vadovaujama tautinių šokėjų grupė dalyvavo Los Angeles lietuvių parapijos metinės šventės programoje. Los Angeles Examiner, kuris šią nuotrauką buvo išdėjęs, rašo, kad Lietuvių Dienoje dalyvavo 3000 žmonių.

Amerikos prezidento pareigos

SUNKIAUSIOS PASAULY, BET VISI JŲ NORI

Sunki atsakomybės našta, sunkus ir ilgas Amerikos Prezidento darbas dažnai yra laikomas sunkiausiu pasaulyje. Prezidentas yra Amerikos žmonių vadas ir tarnas. Jis turi atlikti milžinišką administratyvinį darbą. Nors ir turi pagalbininkus, tačiau kai kuriuos darbus jis turi pats atlikti. Buvęs prezidentas Harry S. Truman, pavyzdžiui, yra pasakęs, kad jis turėdavęs pasirašyti laiškus ir dokumentų vidutiniškai apie 600 į dieną.

Herbert Hodver yra reiškęs

savo susirūpinimą dėl "plataus ir didelio darbo," kurį prezidentas turi atlikti. Jis buvo žinomas, kaip vienas iš tų prezidentų, kurie išdirbo ilgiausias dienos valandas.

Prezidento išrinkimo atsakomybė nuolat didėja nuo George Washington išrinkimo 1789 m. Prezidentas turi atlikti ceremoniškas suvereno funkcijas, administratyvinę ministerio pirmininko darbą, duoti įsakymus karinėms jėgoms, kaip jų komandos vadas ir būti savo partijos vadu.

Prezidentas turi priimti daug užsienio dignatarų ir Amerikos piliečių, kasdien tartis su valdinių agentūrų galvomis ir perskaityti didelį skaičių raportų, prašymų ir dokumentų, kad būtų informuotas apie tautinius ir tarptautinius įvykius. Daugiau kaip 60 valdinių departamentų ir agentūrų dabar duoda savo raportus prezidentui.

Politiniai mokslininkai suskaičiavo apie 800 aktyvių JAV Kodo sekcijų, kurios uždeda

ant prezidento pečių tam tikras pareigas, galias ir funkcijas. Jis gali daugumą iš šių pareigų perleisti savo pagalbininkams, tačiau jis vienas yra atsakingas už jų tinkamą atlikimą. Kad palengvinti prezidento darbo našta, buvo padaryta keletas pasiūlymų, tačiau nė vienas iš jų dar nesusilaukė nei egzekutyvinio nei legislytinio pritarimo.

Prezidentas ir per savo atstogas negali pabėgti nuo darbo. Specialios telekomunikacijos sistemos yra įvestos jo informavimui ir krūvos laišku bei dokumentų jį seka. Baltieji Rūmai gauna į metus apie du milijonus telegramų ir laišku. Tik maža jų dalis pasiekia Vyriausiąją Galvą, tačiau jis turi asmeniškai perskaityti ir atsakyti į tūkstančius laišku.

Vien mutarimai, kuriuos prezidentas turi padaryti ruošdamas tautinį biudžetą, yra milžiniškos svarbos. Jis turi apsvarstyti visus valdinių fondų spaudimus ir reikalavimus, jis turi nutarti, kaip pinigai gali geriausiai būti sunaudoti taikai ir nuolatinei laisvojo pasaulio gynybai. Buvęs JAV Biudžeto įstaigos direktorius, James Webb, pareiškė, kad "problemos didumas ruošiant federalinį biudžetą neturi sau lygaus biznyje."

Šalia pareigų, kaip skyrimo oficialių valdininkų, tarimosi su partijos vadais ir kalbų sakymo, aiškinančių savo politiką žmonėms, prezidentas turi taip pat atlikti gyvybinę funkciją legislytinioje. Jam vadovaujant, jo pareigūnai dažnai turi surašyti pilnus siūlomų kongresui įstatymų metmenis.

Nežinant sunkaus prezidentavimo darbo bei atsakomųjų pareigų, Amerikos prezidentai suranda laiko ir pramogoms. Pavyzdžiui, buvęs prezidentas Harry S. Trumanas savo laisvalaikiu skambindavo pianu...

Dabartinis Amerikos prezidentas Eisenhoweris didžiausią savo laisvo laiko dalį praleidžia, lošdamas golfą arba meškeriodamas. Golfavimui Ike dažnai skrenda į Georgia valstybę, o meškeriojimui į — Kansas.

KNYGA APIE ANTRĄJĮ PASAULINĮ KARĄ

Dar šiais metais numatoma išleisti knygą — Antrasis pasaulinis karas. Tai bus pirmą knygą lietuvių kalba apie tą pasaulinę žmonių katastrofą. Knyga virš 300 puslapių, kietais viršeliais, iliustruota retesnėmis nuotraukomis bei svarbesnėmis schemomis. Knygos turinį peržiūrėjo gen. Rastikis.

Šiandien lietuviškos knygos išleidimas sunkėja, nes ja do-

missi tik dalelė lietuviškos visuomenės. Kad palengvintus ir šios knygos išleidimą, prašoma ją iš anksto užsiprenumeruoti. Prenumeratorių pavardės tilps toje pačioje knygoje. Pageidaujami garbės prenumeratoriai. Knygos kaina — 4 doleriai. Užsisakoma, prisiunčiant pinigus, iki š. m. rugsėjo 30 d. pas jos autorių ir leidėją (J. Vaičiūnas, 195 Drinkwater St., Sudbury, Ont., Canada).

ŽALGIRO MOŠIO 550 M. SUKAKTIES MINĖJIMAS

Rugsėjo 10 d., Rochesteryje, šv. Jurgio parapijos salėje, yra ruošiamas iškilmingas 550 metų Žalgirio mušio minėjimas — koncertas. Minėjime kalbės dr. A. Klimas ir A. Jančys. Po iškilmingo minėjimo įvyks koncertas, kurio programą išpildys, pirmą kartą Rochesteryje, Varpo choras iš Toronto, vedamas muz. St. Gailevičiaus.

Rugsėjo 11 d., 11 val. ryto, šv. Jurgio bažnyčioje bus laikomos iškilmingos pamaldos, į kurias kviečiamos dalyvauti visos organizacijos su vėliavomis.

Po minėjimo — bufetas ir šokiai. Minėjimą ruošia komi-

tetas, kuriam vadovauja Ramovės p-kas P. Saladžius ir Bendruomenės p-kas K. Sabalis.

Į minėjimą yra kviečiami įtakingi amerikiečių visuomenės atstovai ir taip pat visi Rochesteryje ir apylinkėje gyvenę lietuviai.

MIRE

Vincas Cilcius, gyvenęs 282 Lincoln Ave., Brooklyne, mirė rugpjūčio 26 d. Palaidotas rugpjūčio 30 d. iš Angelų Karalienės bažnyčios į St. Charles kapus. Liko žmona Konstancija, sūnus Algirdas, marti ir du anūkai, sesuo Martha Rogers. Laidojo S. Aromiskis.

NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ REIKALAIS KREIPKIS Į

AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. — (Forest Parkway stotis) Tel. Hickory 1-5220

Advokatas William J. Drake Licensed Real Estate Brokeris

Pagalvok apie savo ateitį — ieškok tinkamą namą savo šeimai ir sau. Neatidėliok, bet ieškok, ir kreipkis į

AMERICAN HOME REALTY

Šiai firmai vadovauja biznyje patyręs advokatas WILLIAM J. DRAKE. Jis gerai apylinkę pažįsta, nes čia buvo kandidatu į Kongresą. LIETUVIAMS SPECIALUS PATARNAVIMAS. Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Nė per vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesuras tinkamesnių namų.

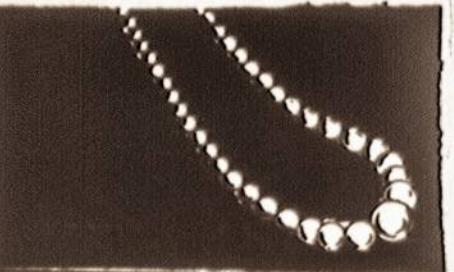
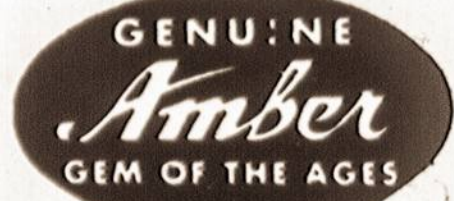
LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviski sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis. Prekes siunčiame ir per paštą.

MARTHA & PETER LISAUSKAS

64-09 56th ROAD. MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

GINTARAS

LIETUVOS AUKŠAS

Įvairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis.

Užsakoma per paštą.

AMBER GUILD LTD.

80-19 31st Avenue

Jackson Heights, N. Y.

Tel. HA 9-5855

Pasiekama: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Av. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

TIE, KUR GRĮŽO IŠ ARGENTINOS

(Atkelta iš 1 psl.)

Žmonės turi maitintis duona ir sriuba, į kurią įpila šaukšta aliejaus. Jei geriau valgysi, neturėsi rūbų, valgysi, neturėsi kuo apsirengti. Nuo blogos duonos daug kas serga skilviais, nes į duoną maišo visokio brudo, o gerus grūdus išvagia darbininkai.

Kada iš Amerikos atvažiavo ekskursija, specialiai apmokytos vadovės įlems aiškino kaip čia žmonės gerai gyvena, net kainos geležinkelio bufete buvo sumažintos, tačiau pagal tas kainas neleido kitiems žmonėms pirkti. Ekskursantams išvažiavos kainos vėl buvo pakeltos. Tegul tokie ekskursantai pasikalba su paprastais žmonėmis, su seneliais, kurie už 80 rublių senatvės pašalpos į mėnesį turi pragyventi, tada sužinotų tikrą tiesą.

Tie visi, kur iš Argentinos grįžo, o ju po žudiko Stalino mirties atvyko nemažai, tai jie visi muša galva į sieną. Jei tik leistu - sako jie - bristume jūra atgal. Deja, kas ten iėjo, lauk neišena. Parsivežę jie geru daiktu, batų, odos, viską išpardavė, kad prasimažintus...

Karo Muziejaus sodelyje palikti tik Sėjėjos ir Knygnešio statulos, vietoje žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo pastatytas paminklas čekos ikūrėjui Dzeržinskiui, stovi tenai ir

bronzinis paminklas Salomėjai Neriai.

Nebaigta statyti didelė bažnyčia Žaliakalnyje paversta 6 aukštu radijo fabriku, prie jo pristačius dar tris didelius pastatus. Kaune dar veikia 4 bažnyčios, kurios yra gausiai lankomos.... Kauno hidro elektrinėje vanduo krenta 14 metrų, yra 4 turbinos po 85.000 kv., tačiau nėra padaryta šliužulavams plaukti, nei kanalo žuvims.

1944 metais vėl grįže sovietai pradėjo imti jaunus vyrus į kariuomenę, tačiau šaukiamieji nėjo, o stojo į partizanus, kurie kovojo iki pat 1949 m. kada buvo paskelbta amnestija - tie visi metai buvo patys sunkiausi Lietuvoje, tiesiog sunku visus vargus išpasakoti.

Galima sakyti, kad su sovietine santvarka susigyveno gal tik 10% žmonių, kiti dar liko geri. Visi džiaugėsi, kad Nixonas Maskvoje kalbėjo griežtai su Nikita Chrusčiovu. Lietuviai tikisi, kad maskoliai su amerikiečiais niekad nesusitars. Kas tik gali, klausio ir gaudo žinias iš Vakarų....

Didžiausia politinė demonstracija įvyko prieš kelis metus per Vėlinės Kauno kapuose, kur studentai uždegė žvakes, iškabino Lietuvos vėliavą ir giedojo himną. Po to nutarta Kauno kapus sunaikinti, leidžiant išsivedžioti giminių palaikus, o visi kiti paminklai buvo sugriauti...

Iš Clevelando

**Bendruomenės centras
įdomaujasi sovietinės
Lietuvos kūryba**

Paskutiniame LB Centro Valdybos posėdyje buvo skirta dėmesio dabartinės, sovietinės Lietuvos meno bei kultūros kūrybai. Pranešėjas tuo reikalo pateikė savo nuomonę, kad dabartinės Lietuvos kultūros kūryboje, kaip knygų leidiniuose, plokštelėse ir pan., greta komunistinės propagandos, esą ir vertingų dalykų, kurie išsivijios lietuvių verti dėmesio.

Atrodo, si pranešėjo nuomonė LB Centro Valdyboje rado pritarimo, nes nutarta sudaryti specialią komisiją, kuri atrinktų gerus sovietinės Lietuvos kūrinius, (ir juos rekomenduotų?), nuo propagandinio šlamšto.

Ar mes praradome jaunimą?

Tai labai įdomus, savo aktualumu stačiai degęs išsivijios lietuvių klausimas. Sekančiame VIENYBĖS Clevelando Lietuvių skyriuje į jį kompetetingai atsakys žinoma lietuvių veikėja Alžona Augustinavičienė. Pasikalbėjime su VIENYBĖS atstovu ji palietė ir visą eilę kitų įdomių klausimų, kaip mūsų organizacinės veiklos kryptį ir atstatymo galimybes, žmogaus galvosenos raidą emigracijoje, spaudos reikalus ir kt.

— Žalgirio mūšio minėjimui Clevelande sudaryta iš organizacijų ir visuomenės atstovų komisija, kuri parengė atitinkamą minėjimui programą. Minėjimas įvyks spalio 2 d.

Praeities uždanga praskleidus

KAI ADV. JONAS BAGDZIŪNAS BORDEN LANKESI LIETUVOJE...

Nepriklausomybės laikais Amerikos lietuviai būriais lankydavo Lietuvą. Jie būdavo pagarbiamai sutinkami, vaišinami, nes Lietuva vertino amerikiečių pastangas išlaisvinti kraštą ir jų moralinę bei finansinę paramą. Nuotraukoje (viršuje) matome advokatą Joną Bagdžiūną Borden lankantis Lietuvoje 1936 metais ir viešint Lietuvos Šaulių Sąjungos veikėjų tarpe. Tada jam, kaip Lietuvos Laisvės Varpo idėjos sumanytoji ir jos įvykdytoji, daug pasidarbavusiam senosios tėvynės gerovei, buvo surengtas pagerbimo pokylis. Nuotraukoje (viduryje) adv. Jonas Bagdžiūnas Borden, kairėje adv. Rapolas Skipitis, dešinėje Šaulių Sąjungos pirmininkas pulk. Pranas Saladžius, greta adv. Benediktas Grebliūnas, Jaunosios Lietuvos Sąjungos pirmininkas. Susirinkusių tarpe taip pat matomi: A. Latvėnas, J. Kardelis, J. Kalėnas, Kalvaitis ir kiti. Tai buvo pirmas Amerikos lietuvių senosios kartos veikėjas, kuris taip garbingai buvo priimtas Lietuvoje.

Adv. Bagdžiūnas Borden apleidė Lietuvą 1889 metais, vos septynerių metų amžiaus būdamas.

Patekęs tarp svetimųjų, jis čia ne tik nenutautėjo, bet tapo dideliu Lietuvos patriotu ir energingu veikėju. Įkainuodama jo nuopelnus, Lietuvos vyriausybė jį apdovanojo Vytauto Didžiojo ordino trečiojo laipsnio ženklu.

Tada jis, nepabūgęs įtampos su Lenkija, nusikrido į Vilnių, kur aplankė visus išymesnius veikėjus, mokytojus ir studentus, taip pat lietuvių mokyklas ir kitas vietas įstaiogas. Amerikos lietuvių visuomenės vardu padėjo vainikus ant Petro Vileišio, dr. Jono Basanavičiaus, dr. D. Alseikos, kun. Kraujalio ir Čiurlionio kapų Rusų kapinėse. Lenkams tai nepatiko. Vilniaus policijos pareigūnas kreipėsi į Kostantą Stašį, klausdamas, kodėl adv. Bagdžiūnas, kaip amerikietis, nepadėjo vainiko ant Pilsudskio kapo. Stašys atsakė, kad adv. Bagdžiūnas yra lietuvis... Dėl to policija pradėjo sekti adv. Bagdžiūną. Nežiūrint to, jis užlipo ant Gedimino pilies kalno, pasisėmė žemės ir parsive-

žė kaip relikviją. Be to, jis aplankė istorinę Trakų pilį. Vilniaus lietuvių veikėjai stengėsi gauti lenkų policijos leidimą viešam susirinkimui bei pasikalbėjimui su svečiu, bet veltui - leidimo negavo.

Taip praleidęs keletą savaitių Vilniuje, adv. Bagdžiūnas Borden išskrido į Rygą, kur jį sutiko Lietuvos pasiuntinys Latvijai ministeris Vytautas Vileišis. Grįžęs į Kauną, Bagdžiūnas radifone pasakė kalbą apie savo patyrimus Vilniuje. Adv. J. Bagdžiūnas Borden yra išėjęs į pensiją ir gyvena su žmona savo ūkyje, apie 30 mylių nuo Chicagos. Šio mėnesio 30 dieną jam sueis 78 metai amžiaus. V.

SKAUTŲ STOVYKLA

Apie 50 New Yorko skautų ir skaučių dalyvauja Atlanto rajono stovykloje, kuri šiuo metu vyksta prie Worcester, Mass.

Clevelando budžių stovyklos užbaigtųjų nuotrauka, kuri per neapdairumą, spausdinant laikraštį, buvo sukeista du dr. A. Žarskaus nuotrauka. Atsiprašome.

1860 ŠVENČIAME ŠIMTAMETINĮ JUBILJŲ 1960

PASKUTINIŲ NUTARIMU
IŠMOKAMI DIVIDENDAI **3 3/4** % I. METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2 % reguliaraus plus 1/4 % specialaus).

3 1/2 % per metus *Reguliarus metų ketvirčio dividendas*

Nuo DEPOZITO DIFNOS
Apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Uželkite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų skyriui

**THE
KINGS COUNTY
SAVINGS BANK**
A MUTUAL BANK
"...kur jūsu pinigai tarnauja tik JUMS!"
BROOKLYN, NEW YORK

Eastern Parkway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Nuo pirm. iki penktadienio
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. vak. nuo 5 - 8 v. v.
PResident 3-7000

Broadway Office: 135 Broadway at Bedford Avenue
Nuo antrad. iki penkt.
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. nuo 9 v. r. - 7 v. v.
STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

KAI LAIKRASCIAI LEIDŽIAMI TUO PAČIU VARDU...

(Ateities ir ateitininkų jubiliejaus proga)

Vargiai, ar Lietuvos ateitininkai kada nors sapnavo kad jiems savo organizacijos išikūrimo penkdesimtmetį teks minėti Amerikoje. Tikriausiai to nesitikėjo Ateities žurnalo steigėjas ir pirmasis jos redaktorius bei leidėjas kun. A. Dambrauskas. Bet kaip pavienio asmens, taip ir draugijos bei organizacijos gyvenime, neišvengiami netikėtumai. Lietuvai netekus nepriklausomybės ir daliai jos inteligentijos su prieaugliu pasitraukus į Vakarus, šiandien ne tik ateitininkai, bet ir jų žurnalas yra Amerikoje...

Tai įvyko po antrojo pasaulinio karo. Bet šia proga vertėtų priminti, kad prieš pirmąjį pasaulinį karą ATEITIES vardu buvo leidžiami du laikraščiai — Kaune ir Bostone. Kauno Ateiti

leido kun. A. Dambrauskas, o Bostono Ateiti — bendrovė: Kastantas Jurgeliūnas, Stasys Vitaitis ir kiti artimi Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjūdžiui žmonės.

Kadangi Kauno Ateitis buvo pradėta leisti anksčiau negu Bostono Ateitis, tai 1914 metų pradžioje tarp šių dviejų laikraščių leidėjų kilo ginčas dėl vardo. Pavyzdžiui, Kauno Ateities redakcija parašė Bostono Ateičiai "prašymą... kad ji nesisavintų sau jau trečietais einančio Lietuvoje laikraščio 'Ateities' vardo." Tada (1914 m. kovo mėn.) Kauno Ateitis skundėsi:

"Į tai Amerikos 'Ateities' administratorius p. S. E. Vitaitis atsako mum štai ką:

1. Amerikos 'Ateities' bendrovė 'nieko nežinojo, jog

kur nors eina leidžiamas lietuvių kalboj laikraštis vardu 'Ateitis'.

2. Gavę iš mūsų apie tai žinią ir vieną 'Ateities' nrį, nebegalėjo mainyti savo vardo, nes draugija tuomi vardu jau inkorporuota ir 'charteris išimtas'.

3. Vardo permainymas būtų draugijai apsilėjęs 150 dolerių, kurių iškaščių 'Ateities' bendrovė jokiū būdu nesutiko pakeikti.

4. Bendrovės rastininkas nieko mums ikišiol neatsakęs dėlto, kad nematęs 'reikalo nei atsakinėti, nes jau viskas buvo atlikta'.

Is to pasirodo, kad Amerikoniškos 'Ateities' steigėjai netik nebuvo matę mūsų 'Ateities', bet nei neskaitę 'Vilties' nei 'Ausrinės', kur apie 'Ateiti' ir 'Ateitininkus' dar 1912 metais buvo nevienas straipsnis idėtas. Tikrai amerikoniškai."

Tai buvo prieš 46 metus. Šiandien, kai ta pati Lietuvos Ateitis leidžiama Amerikoje, o jos leidėjai bei organizacija švenčia savo auksinį jubiliejų, tai, istoriniu požiūriu, tas ginčas yra vertas dėmesio. Tiesa, tas ginčas tarp Lietuvos ir Amerikos "ateitininkų" pagaliau buvo likviduotas pirmųjų naujai, nes, kaip žinoma, paskiaū Bostono Ateitis buvo pakeista

Santaros metinis suvažiavimas

Metiniai Santaros suvažiavimai J. Bačiūno Tabor Farmoje darosi reikšmingas kultūrinis ir visuomeninis įvykis ne tik lietuviškosios studentijos, bet ir aplamai visuomenės gyvenime. Savo atviru ir drasiu pasauliniu ir lietuvišku problemų nagrinėjimu jie gal išsiskiria iš kitų panašių įvykių.

Jau galime paskelbti santariečių kursų dienų Tabor Farmoje programa: Vytautas Kavolis kalbės apie "Gyvosios lietuviškosios ideologiją," o Algimantas Kezelis, Kęstutis Paulikas,

Santaros vardus ir laikraštis perkeltas į Chicagą.

Panašus ginčas būtų galėjęs kilti ir tarp kitų dviejų laikraščių — Brooklyno Vienybės ir Kauno Vienybės. Ypač kai pirmosios leidėjai nutarė atsilaiduoti nuo "Lietuvninkų" vardo. Bet neteko girdėti, kad šių dviejų savaitraščių leidėjai būtų dėl to susiginčiję.

Nežinant to, laikraščių vardo tapatybė leidėjams kartais gali būti ir nemaloni. Pavyzdžiui, savo laiku Argentinoje (Buenos Aires) ėjo lietuviams komunistams skiriamas laikraštis, kurio vardas buvo tas pats, kaip ir mūdiškės Vienybės...

Vytautas Vepstas ir kiti dalyvauja simpoziume "Etiškai reikmingos temos lietuvių tradicijoje." Be šių temų bus laikas taip pat skirtas ideologiniams ir visuotiniams klausimams.

Kitais metais sukanka 50 metų nuo mūsų Zymiausiojo dailininko ir muziko, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio mirties. Ateinantieji metai mūsų visuomenėje turėtų būti skirti šiai didžiai ir įdomiai asmenybei tinkamai paminėti. Priminti visuomenei šia pareiga, ir persvarstyti prieinamą medžiagą, studentų santariečių suvažiavime, rugsėjo 9 — 11. Tabor farmoje rengiama intelektualinė konferencija Čiurlionio reikšmei įvertinti. Konferencijoje jau yra sutikę dalyvauti: muzikas Jonas Švedas ir skulptorius Juozas Pivorūnas.

Žibuntas Miksys ir Henrikas Šalkauskas dalyvauja šiemetinėje santariečių suvažiavimo grafikos darbų parodoje. Jei neklustama, tai bus pirmasis abiejų dailininkų pasirodymas Viduriniuose Vakaruose.

Norintieji santariečių suvažiavime dalyvauti prašome tuojau užsiregistruoti vietiniuose studentų Santaros skyriuose. Santariečių kursų dienos — 6 — 8; Santariečių suvažiavimas 9 — 10.

Didžiausia paminklų gamybos įmonė Chicagoje

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

HAROLD E. NELSON
Prezidentas

3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)

Telefonas: BEdarcrest 3-6335
KALBA LIETUVIŠKAI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

- Philadelphijoje -

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

- Brooklyne -

JUOZAS GARŠVA

234 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STAgg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STAgg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOŠIOJA
AUTORIZUOTUS IVAIRIEMS REIKALAMS

LIETUVIAI GYVENTOJAI

WOODHAVENE, OZONE PARK, RICHMOND HILL IR
GLENDALE, ATSIMINKITE

JOHN J. TORMEY

DEMOKRATŲ KANDIDATĄ I STATE ASSEMBLY IŠ 13 A-D

INDORSUOJA

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KOMITETAS
GERESNEI VALDŽIAI

Balsuokite Lapkričio 8 dieną

PARDUODAMA SENIAI ĮSTEIGTA ALAUS

distribucijos ir valsvandenių gamybos įmonė. Visi automatiškai įrašymai ir pakankamai medžiagos. Trys vyrai gali operuoti. Tik atsakingi ir suinteresuoti asmenys privalo kreiptis. Kitiems nepatartina.

BEN KRALIK

93 WARWICK STREET NEWARK, N. J.
Tel. MArkEt 2-5270

INTELEKTINGA MOTERIS
Reikalinga dviejų vaikų (vienas mokykloje) ir namų priežiūrai. Pulkūs namai, 40 minučių nuo New Yorko. Gera alga, gražus kampinis kambarys, maudynė ir TV. Reikalaujama mokėti anglų kalbos ir rekomendacijų. Kreiptis: Mrs. Campbell, RD N. w, Mrs. Campbell, RD N. 2, Greenwich, Conn. Telefonas: (skambinti į šeimininkų sąskaitą) Normandie 1-9765.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEwton 9-6620

JOHN BALTADUONIS
FRANKFORD AVENUE

Cafe

1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Aprauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VirgInia 3-1477

Lietuviai biznieriai New Yorke ir apylinkėse

ROBERT F. NARK

Apdraudos **AUTO Specialistas**
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. Main 4-6400 VA 5-0783

Discounts to qualified
APPLICANTS
Mutual Insurance
Insure your tomorrow today!

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias
pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

White Horse Tavern

BARAS,
RESTORANAS
IR SALĖ

DUODAMI
POLAIDOTUVINIAI
PIETŪS

86-16 JAMAICA AVE
Woodhaven, N.Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

SILVER BELL BAKING CO.

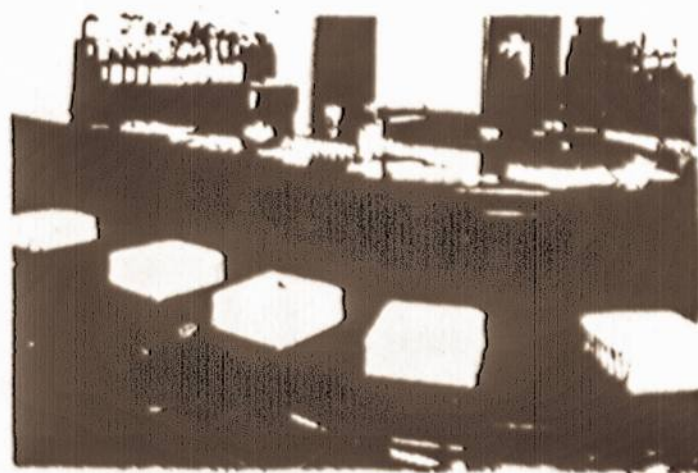
A. RADZIŪNAS
Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona
Pyragai vedybiniams ir
kitokiems pokylams
Patarnavimas sažiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, NEW YORK
Telefonas EVergreen 7-1123

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai -
rūpestingai, sąžiningai ir pigiau
patarnaus jums, jei tik jūsų auto-
mobiliui reikalingas bet koks -
didelis ar mažas patarnavimas.
Complete automotive repairs
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD
WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas prie Jamaica Ave.)
Telefonas: Virginia 6-9683

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė
Jaukus baras
Salė susirinkimams
vestavėms ir
pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suėjimams nemokamai
VACYS STEPONIS
Savininkas

40 EAST 26th ST. NEW YORK CITY MU 3-2928

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi
stereo fonografai, dulkių siurbkliai, oro vėsin-
tuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola
aparatams. 40% nuolaidos Blaupunkt vokiš-
kiems Hi-Fi.

TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radi-
jas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.
Penktadieniais iki 9 v. v.

Arlington RESTAURANT

COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS

385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAIČIAI

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
STIKLINIS BARAS. VIENA GRAŽIAUSIŲ UŽEIGŲ.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

Winter Garden Tavern Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Telefonas: EVergreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Sale vestavėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

GERIAUSIAS INSURANCE ir REAL ESTATE PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Joseph Andrusis TRAVEL BUREAU

BILIAI PARDUODAMI

visomis susisiekimo
priemonėmis į visas
pasaulio vietas

87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, 21, N. Y.

Telefonas
VI 7-4477

PERKANT - PARDUODANT NAMUS AR IŠNUOMOJANT BUTUS, APDRAUDOS,
federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų
(Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais, kreipkitės

HAVEN REALTY INSURANCE

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. TEL. VIRGINIA 7-4477
Kasdien nuo 9 val. r. iki 9 v. v. Sekm. nuo 1 v. p. iki 5 v. v.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

(Kurtas 1903 metais)

SENIAUSIA SPORTO ORGANIZACIJA
BARAS - RESTORANAS - KABARETAS
Jauki salė parengimams

1332 HALSEY STREET BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9790

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

įvairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

VIENYBĖ

JONAS BUDRYS, Lietuvos generalinis konsulas, aplankys Akademinio Skautų Sąjūdžio jubiliejinę stovyklą, kuri prasideda ši sekmadieni, Interstate Palisades Park, N. Y.

R. SIDZIKAUŠKIENĖ ši ketvirtadienį išskrido į Kaliforniją, kur aplankys Devenius ir kitus savo draugus bei pažįstamus.

EDV. KUKUTIS, iki šiol dirbęs Pfizerio fabrike, kartu su kitais darbininkais iškeltas į Connecticut valstiją. Neseniai iš to fabriko atleista apie 56 darbininkai. Anksčiau buvo atleista nemažai moterų.

V. SIDZIKAUŠKAS, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, darys pranešimą aktualiais laisviniavimo klausimais Lietuvos Skautų Sąjūdžio jubiliejinėje stovykloje, kuri įvyksta rugsėjo 8 ir 9.

O. RUZGIENĖ praneša, kad Malronio mokykla savo mokslo metus pradeda rugsėjo 17 d. 9 v. r. Apreiškimo parapijos mokykloje Brooklyne.

J. PAROJUS, mūsų reporteris, praneša, kad Domino cukraus fabrikas, kur dirba nemažai lietuvių, atleista apie 50 darbininkų. Mat, fabrikas ištaisė naują mašiną, kurios pavaduoja darbininkus.

V. KALVELIS, ilgametis Vienybės skaitytojas, parduė savo namą Islip, L. I. ir atsikėlė gyventi į Brooklyną - 99 Arlington St.

KUN. DR. V. CUKURAS, Lietuvos Skautų Sąjungos kapelionas katalikams, lankysis Akademinio Skautų Sąjūdžio jubiliejinėje stovykloje, rugsėjo 8 ir 9.

B. ULĖNAITĖ ši šeštadienį 4 v. p. p. Apreiškimo parapijos bažnyčioje susituokia su Arvydu Klitore. Jaunieji apsigyvena Lansing, Mich. ir toliau studijuos Michigan State University. Abu yra veiklūs lietuvių studentų sąjūdžiuose.

KAROLIS ČESNA, Vienybės skaitytojas iš Punta Gorda, Floridoje, šiomis dienomis aplankė du sūnūs, gyvenančius New Yorke, taip pat giminaite Ona Mičigane.

JONAS MALIORIUS, kuris su žmona Genovaite iki šiol valdė Chicagos lietuvių auditorijos biznį, nuo lapkričio 1 dienos pasitraukia dėl sušlubavusios sveikatos.

KARIO žurnalo 10 m. Amerikoje sukakties pobūvis įvyks spalio 1 d. šeštadienį 6.30 val. Atletų Klube Brooklyne. Kvietimai gausiami pas Karlo Administratorių.

VIENYBĖS fotoreporteris Juozas Tysliava, Jr. (dešinėje) praeitą savaitę lankėsi pas savo gimines Antaną ir Mildą Vaivadus Washingtone. Ta proga jis aplankė Lietuvos pasiuntinybę ir padarė eilę nuotraukų Vienybei. Nuotraukoje: (iš kairės į dešinę) J. Tysliava, Jr., Ona Gedgaudienė, Milda Vaivadaitė, Antanas Vaivada, Jr., Vivian Vaivadaitė, Antanas Vaivada ir Elena Vainiūnienė.

ANTANAS ŠKĖMA, žinomas rasytojas, ilgesnį laiką sirgęs ir buvęs ligoninėje, tebėra gydytojo priežiūroje, bet jau baigia nugalėti stipriai pasireiškusią inkstų ligą. Nidos Knygų Klubas Londone netrukus išleids naują Antano Škėmos novelę.

Ekskursija į West Indies

Rugsėjo 17 d. luksusiniu laivu CARONIA būrys New Jersey lietuvių moterų plauks į West Indies salas kelioms savaitėms atostogų.

Visą kelionės laiką laivas bus jų gyvenvietė ir uostuose.

Sustojimo vietos: St. Thomas, (Virgin Islands), La Guaira-Caracas, (Venezuela), Curacao (Netherlands), Port-au-Prince (Haiti), Nassau - (Bahamas)

Jeigu dar atsirastų norinčių dalyvauti šioje ekskursijoje, prašoma kreiptis į TRECIOKAS AGENCY, 309 WALNUT ST., NEWARK, N. J. Telefonas: Market 2-4867, arba Orange 2-3610.

Kainos vienam asmeniui 345 dol. ir daugiau.

J. TREČIOKIENE

Trisdesimt trys organizacijos

Sėdžiu ir klausausi pirminko skaitomą sąrašą organizacijų pakviestų pasitarti kaip geriau surengus Žalgirio Mūšio 550 metų sukakties minėjimą.

Perskaitęs 33 organizacijų vardus, pirmininkas baigia savo žodį. Keletas organizacijų niekad negirdėtų. Bet tiek to. Jos visos buvo prašomos atsiųsti po du atstovus bendram tautos darbui dirbti. Dalyvių posėdyje, tuo tarpu, tik 18. Kai kurie jų atstovauja dvi ar tris organizacijas.

Taigi iš 66 laukty atstovų, pasiryžusių soti į darbą savo atstovaujamos organizacijos vardu, atvyko tik truputis daugiau kaip ketvirtadalis. Neuztenka kad jų maža, bet jie turi dar atstovauti 33 organizacijas! Kada gi jie ras laiko dirbti minėjimą ruošiant?

Vyksta pasitarimas, ginčeliai dėl minėjimo organizavimo, o man prieš akis, lyg šesėliai, slenka tos pakviestos 33 organizacijos ir keliolika formaliai nepakviestų, tačiau kurios turėtų dalyvauti minėjimo ruošime, juk laikraščiai apie posėdį rašė.

Kaip mūsų maža ir kaip daug tų organizacijų, sąjungų

... Koki gražūs jų šesėliai. O kokie jų šūktai, tikslai! Ale, ką čia, užtenka pažvelgti į skambius organizacijų vardus.

Bet, deja, šesėliai yra juk nemedžiaginiai, jie dirbti negali, tik vaidintis.

Kai iškyla aiškus ir skaidrus lyg saulė tautinio darbo reikalas, šesėliai dingsta, jie pasitraukia į ten iš kur ir atsirado į nežinomybę. Gi saulės spinduliai tada krinta ant tų, kurie turi kūną, yra realūs, daiktiniai ir tinka darbui dirbti.

Posėdis baigiasi, nutarta mėginti dar pagroti užburta fleita, kad vis tik išsiskaus šesėlius, kol jie nenužengė į nežinią, juk jiems nešikūnijus, nueis dievop ar velniop ir dings be naudos sau ir tautai. Sekantis posėdis numatytas už dviejų savaitių - rugsėjo 8 d. pas tuos pačius atletus.

Visos lietuviškos šesėlinės organizacijos laikykites! Saulė teka! P. D.

J. Trečiokienė, Ella Abrolaitienė, Katilienė su sūnum Kenneth, Gudienė, McKenna-Balcevičiūtė, Kruglienė, ir kt. rugsėjo 17 d. išplaukia į West Indies salas.

TEOFILAI - KLIMIENEI
jos mylimam vyrui
PETRUI KLIMUI MIRUS,
nuoširdžią užuojautą reiškia
BRONĖ IR FRANK SPŪDŽIAI
MARIJONA AKELIENĖ IR ŠEIMA

KAZYS KRAUČIŪNAS, buvęs Lietuvos valstybinės operos solistas, dramatinis tenoras, dainavimą studijavęs Milane, Italijoje, ten pat (St. Angelo mieste) debiutavęs Rigoletto operoje hercogo rolėje. Lietuviškų chorų, vaidintojų grupių ir kultūrinių organizacijų veikloje aktyviai dalyvauja nuo atvykimo į Ameriką. Kazys Kraučionas yra ilgametis Vienybės skaitytojas, jos bendradarbis ir nuoširdus rėmėjas.